

Josef Seethaler και Gabriele Melischek

Κατασκευάζοντας Ταυτότητες: Μέσα Επικοινωνίας και Διεθνείς Σχέσεις

Από το τέλος του Ψυχρού Πολέμου, τόσο ο πολιτικός κόσμος όσο και το επικοινωνιακό περιβάλλον έχουν αλλάξει δραματικά. Στον τομέα των Διεθνών Σχέσεων, οι παλιές βεβαιότητες έχουν αντικατασταθεί από νέες αβεβαιότητες. Νέες συγκρούσεις οδηγούν σε νέες συμμαχίες ενώ θέτουν τις υφιστάμενες συμμαχίες υπό αίρεση. Υπό αυτές τις συνθήκες, όπου γίνεται ολοένα και λιγότερο ξεκάθαρο ποιος είναι εχθρός, ποιος φίλος και ποιος σύμμαχος, τα μέσα επικοινωνίας θεωρούνται ότι παίζουν ένα περισσότερο ισχυρό ρόλο στην εξωτερική πολιτική. Καίτοι η επιστημονική έρευνα μας προειδοποιεί να μην υπερτιμούμε την επίδραση των Μ.Μ.Ε. στο τομέα της εξωτερικής πολιτικής, όπως αυτή κωδικοποιείται στην «επίδραση-CNN», η πολιτική διαδικασία λήψης αποφάσεων επηρεάζεται έμμεσα από την κοινή γνώμη, που με την σειρά της θεωρείται ότι χειραγωγείται από τα μέσα επικοινωνίας. Υπό αυτό το πρίσμα, ο ρόλος της κοινής γνώμης στις διεθνείς σχέσεις μπορεί να θεωρηθεί ότι «περιορίζει» παρά ότι «καθορίζει» τη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Έτσι η προσοχή στρέφεται στον τρόπο με τον οποίο συλλογικές απεικονίσεις και ταυτότητες σχηματίζονται σε σχέση με άλλες συλλογικότητες.

Στηριζόμενοι σε αυτή την υπόθεση, προτείνουμε μία προσέγγιση για την ανάλυση του ρόλου των μέσων επικοινωνίας στις διεθνείς σχέσεις που εμπνέεται από την έννοια της πλαισίωσης (framing). Σε αντιδιαστολή, όμως, με την Ψυχροπολεμική περίοδο, η προσέγγιση αυτή πρέπει να προσαρμοστεί στις απαιτήσεις που θέτει η ανάλυση μεταβαλλόμενων, διαιρετών και ευέλικτων στοιχείων που καθορίζουν την συλλογικές ταυτότητες. Συνεπώς, το θεωρητικό πλαίσιο αντλεί από την κονστρακτιβιστική θεωρία των διεθνών σχέσεων που αντιλαμβάνεται την εξωτερική πολιτική ως μία διαδικασία καθορισμού έσω-ομάδων και έξω-ομάδων στο σύγχρονο σύστημα κρατών. Παράλληλα αντλεί και από την θεωρία παραγωγικών αιτιών που εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι ερμηνεύουν την συμπεριφορά τους καθώς και την συμπεριφορά των άλλων και τα είδη των μεροληψιών που αναφύονται σε αυτή την διαδικασία. Δεδομένης της σημαντικότητας της ατλαντικής συμμαχίας η προσέγγιση αυτή επεξηγείτε μέσω της συγκριτικής ανάλυση της ειδησεογραφικής κάλυψης των Αμερικανικών εκλογών του 2004 από τον Ευρωπαϊκό τύπο.

Βιογραφικό του Josef Seethaler

Ο Δρ. Josef Seethaler εργάζεται ως Ανώτερος Ερευνητής της Επιτροπής για την Συγκριτική Μελέτη των Μέσων και της Επικοινωνίας στην Αυστριακή Ακαδημία Επιστημών και παράλληλα είναι Λέκτορας στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν την πολιτική επικοινωνία και τα συστήματα μέσων. Έχει συγγράψει σημαντικό αριθμό άρθρων για τη σχέση μέσων και πολιτικής καθώς και για την ιστορία των μέσων. Έχει επιμεληθεί εκδόσεις, όπως τα *Wahlen und Politikvermittlung durch Massenmedien* (2000, μαζί με τους Hans Bohrmann, Otfried Jarren και Josef Seethaler), *Jewish Images in the Media* (2007, με τους Martin Liepach και Josef Seethaler), *Medien & Kommunikationsforschung im Vergleich* (2008, με τους Josef Seethaler και Juergen Wilke), και μια σειρά βιβλίων για τις εφημερίδες στη Βιέννη του 20^{ου} αιώνα (1993-2003, με την Gabriele Melischek).

Βιογραφικό της Gabriele Melischek

Η Δρ. Gabriele Melischek, M.A., εργάζεται ως Ανώτερη Ερευνήτρια της Επιτροπής για την Συγκριτική Μελέτη των Μέσων και της Επικοινωνίας στην Αυστριακή Ακαδημία Επιστημών. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στην πολιτική επικοινωνία με ιδιαίτερη έμφαση στα μέσα και τις εκλογές. Είναι επιστημονικός σύμβουλος του Αυστριακού Υπουργείου Εξωτερικών και διαφόρων ερευνητικών οργανισμών. Έχει δημοσιεύσει πολλά άρθρα για την πολιτική επικοινωνία και τα ΜΜΕ και έχει επιμεληθεί αρκετά βιβλία, όπως για παράδειγμα τα *Cultural Indicators: An International Symposium* (1984, με τους Karl Erik Rosengren και James Stappers), *Wahlen und Politikvermittlung durch Massenmedien* (2000, με τους Hans Bohrmann, Otfried Jarren και Josef Seethaler), *Jewish Images in the Media* (2007, με τους Martin Liepach και Josef Seethaler) και *Medien & Kommunikationsforschung im Vergleich* (2008, με τους Josef Seethaler και Juergen Wilke).